

Eesti Ornitoloogiaühingu binoklite test

Veebruar 2013

Testi eesmärk oli välja selgitada, millised on kompaktsemate ja väiksemate binoklite head ja vead. Testibinoklite otsimisel selgus, et Tartu poodides on väiksemate (ja ilmselt ka suuremate) binoklite valik üsna kesine. Binokleid leiab matka- ja jahitarvete poodidest ning Photopointi ja Fotoluksi kauplustest. Paljud poodides olevatest väikestest binoklitest on odavama hinnaklassi ja vähemtuntud kaubamärkide tooted, meie vajaduste jaoks ilmselgelt kehvade omadustega ja neid ei hakatudki testima (seda tõendas üks testis osalenud Bresseri mudel). Mõnda testimise väärilist binoklit ei olnud kauplused kahjuks nõus ka välja laenama (nt Silva Eterna 8x25 ja Marumi 8x25). Linnuvaatlejate seas tuntumate kaubamärkide toodetest leidsime poodidest vaid Pentaxi, Nikoni ja Bushnelli tooteid ja neistki igäühte vaid ühes poes. Kõige suurem valik on saadaval Pentaxil. Enamus binoklivalikust on siiski ainult veebipoodides, kust tuleb aga osta nõ pörsas kotis. See oli ka väikese testi üks ajendeid.

Testimisel osales kaheksa üsna juhuslikult valitud või testi sattunud keskmise või odavama hinnaklassi binoklit. Kõigi suurendus oli 8x, objektiiv läbimõõt 21-32 mm. Binokleid testis seitse suure binoklikasutuse kogemusega inimest vanuses 22-47 aastat, nendest kolm prillikandjat. Test toimus pilves ilmaga linnapargis. Binokleid katsetasid toas ka kaks last (7 ja 9 a), kuid nende hinnangud olid liiga subjektiivsed (sama binokli kohta ühel päeval hinnang väga hea ja teisel halb, ei osanud ka hinnanguid põhjendada) ja tulemustes ei arvestatud.

Binokleid hindasid Andres Kalamees, Paul Hunt, Riho Kinks, Joosep Tuvi, Veljo Volke, Uku Paal, Triin Kaasiku, Kristjan Mäestu ja Mattias Mäestu. Binokleid laenasid testimiseks lahkelt Nordic Digital AS (Pentaxid Photopointi poest), veebipood digizone.ee (Braun, Nikon ja Olympus) ning jahi- ja kalapood Trofee (Vixen). Testis osalenud Bresser oli pärit ühe testija kodust.

Testi tulemused

Testi tulemused näitavad vaid, millised on sarnaste tehniliste näitajatega binoklite head ja vead, mida võiks binokli valikul meeles pidada. Testis osalenud on vaid väga väike osa saadaolevast valikust ja ei tähenda, et need oleks halvemad või paremad kui mõne teise tootja samade näitajate ja hinnaklassiga mudelid.

Oli ette teada, et tugev eelis on suurema objektiiv läbimõõduga binoklitel, millel on suurem vaateväli ja valgusjõud. Seda kinnitasid ka testi tulemused. Üldiselt paistis, et binokli kohta edetabelis määras kõige enam pildi kvaliteet ja heledus, vaatevälja suurus ja käes hoidmise mugavus. Need näitajad korvasid liiga raskelt käiva teravustamise, kehva rihma või muud esinenud puudused, mida leiti kõigil testitud binoklitel.

Kindlaks võitjaks tuli testi kõige kallim mudel Vixen Atrek HR 8x32 DCF (Trofee jahipoes 182 EUR). See valiti testi kui tundmatu ja huvitav toode, mis jäi silma oma näitajate kohta üllatavalt väikeste mõõtude ja kaaluga. See mudel sai kõigilt testijatelt vaid kiitvaid hinnanguid. Ta on käes mugav, töötab sujuvalt ning on laia vaatevälja ja hea kvaliteediga pildiga. Ainsaks miinuseks on suurt jõudu vajav ühe silma teravustamine.

Teise koha saavutanud Braun Trekking 8x32 WP valiti testi üllatavalt madala hinna tõttu (digizone.ee veebipoes 125 EUR), mida võiks eeldada pigem väiksemat mõõtu binoklitelt. Ka Brauni tooted on Eesti linnuvaatlejate seas ilmselt üsna tundmatud. Positiivsena tõid testijad välja laia vaatevälja, kvaliteetse pildi, hea teravustamiskruvi ja kaelarihma. Võrreldes Vixeniga oli sellel suurem moonutus vaatevälja servades. Miinusena toodi välja ka suur kaal, pisut raskelt käiv silmade vahekauguse reguleerimine ja liiga tugevalt kinnituv okulaari kate. See mudel on hinna ja kvaliteedi suhtelt kindlasti hea valik.

Kolmanda koha eest võitlesid Nikon Sportstar EX 8x25 DCF ja Pentax 8x25 DCF SW. Need on ka nii välimuselt kui tehniliste näitajate poolest väga sarnased ning võivad tootja kirjelduse järgi ka vette kukkuda. Suurimaks erinevuseks on nende suur hinnavahe: Nikon 89 EUR ja Pentax 142 EUR (digizone.ee veebipoes). Nikoni eripäraks ja plussiks on tema üllatavalt suur vaateväli (testis osalenutest suurim), „tuim“ ja mitte piisavalt täpne teravustamiskruvi. Pentaxi miinusena toodi välja rihma kummaline kinnituskoht okulaaride vahel, mistõttu rihmad kippusid kasutamist segama. Arvestades hinna ja kvaliteedi suhet, on oma klassi võitja Nikon. **Viienda koha** saavutas Pentax 8x25 UCF X II. Testis osales ka teine sarnane Pentaxi mudel UCF WP, mis jäi seitsmendaks. Mõlemad olid testi ainsad porro tüüpi prismadega („torud“ pole sirged, vaid nurkadega) binoklid. See tegi need teistest tunduvalt suuremaks ja kobakamaks ja polnud mitme hindaja arvates ka käes mugavad. Nagu üks hindaja ütles: liiga palju binoklit 8x25 mõõdus riista jaoks. Mõlema suurimaks mureks on aga pildi kvaliteet, mis on tume või tuhm, ühel mõne arvates kollaka varjundiga. See oli ka mõlema madala hinnangu üks põhjuseid. Plussiks oli mõlemal mugavus prillidega vaatajale ja hea teravustamine. Ebatavaliselt asub neil ühe silma teravustamiskruvi nupuna (avaneb sellele vajutamisel) okulaaride vahel ning teravustamiseks peab binoklit hoidma ühe käega ja teisega teravustama, mis on ebamugav.

Kuuendale kohale Pentaxite vahele jäi väike Olympus 8x21 RC II WP. Üheks madala koha põhjuseks oli kindlasti teistest väiksem objektiivi läbimõõt ja sellest tulenev väike vaateväli ja vähene valgusjõud. Oma väiksuse tõttu oli see ka suurele inimesele käes ebamugav (binoklit katsetanud lapsed selle üle ei kurtnud). Miinusena toodi välja ka libe teravustamiskruvi ja rihma asemel nõör, mis lisaks kinnitus vaid ühe aasaga ühele binokli küljele.

Viimasele kohale jäi konkurentsilt Bresser Hunter 8x21. Selle positiivsele poolele võib kanda hea kummist materjali. Miinuseks on väike vaateväli, kehv ja pime pilt ja nõrk konstruktsioon (ühe silma teravustamiskruvi läks testi ajal katki). Prillidega ei ole sellega aga üldse võimalik vaadata.

Testitud binoklid ja antud kommentaarid

Vixen Atrek HR 8x32 WP

Eripärad: objektiivi läbimõõt 32mm; okulaari katted koos ja kinnituvad rihmale.

Miinused: ühe silma teravustamiskruvi käib väga raskelt; silma kauguse muutmise käib raskelt; vaadates tekivad mustad ringid, peab täpselt sisse vaatama või okulaari ümbrised üles tõstma.

Plussid: väga mugav käes; hea prillidega vaadata; teravustamiskruvi hea ja suur, väga täpne teravustamine; silmade vahekauguse muutmise väga hea; okulaari katted.

Braun Trekking 8x32 WP

Eripärad: objektiivi läbimõõt 32mm; okulaari katted koos ja kinnituvad rihmale; kaelarihm pisut venivast materjalist.

Miinused: raske; silmade vahekauguse muutmine käib raskelt; pildi serva teravus; okulaari katted liiga sügavad ja tihedalt ümber, mistõttu ära võttes võivad okulaari rõngad üles tõusta.

Plussid: pisut veniv riim, mis paljal kaelal kandes ei hakka hõõruma; üldine teravustamine ja pildi kvaliteet; hea prillidega vaadata; okulaari katted.

Nikon Sportstar EX 8x25 DCF

Miinused: käes ebamugav; ühe silma teravustamiskruvi väga peenike, raske tabada ja liigutamisel võib ka okulaari ümbris üles liikuda; okulaari ümbris liigub liiga kergelt, võib ise üles tõusta; teravustamiskruvi „tuim“.

Plussid: üldine pildi kvaliteet; lai vaateväli; üldteravustamine.

Pentax 8x25 DCF SW

Eripärad: silmapoolsete läätsede läbimõõt suur; kaelarihma kinnitused asuvad korpuse keskel okulaaride vahel.

Miinused: kaelarihm peenike ja kinnitus binokli keskel, vaatamisel võivad segada; teravustamiskruvi käib raskelt; vaatamisel tekivad mustad servad, peab väga täpselt sisse vaatama või okulaari ümbrised üles tõstma.

Plussid: hea prillidega vaadata; pildi üldine kvaliteet.

Pentax 8x25 UCF X II

Eripärad: porro tüüpi ehk nõ nurgaga prismadega, mis tingib massiivsema ja eripärase disaini; ühe silma teravustamiskruvi nupuna binokli keskel (avaneb nupule vajutades); rihm kinnitub korpusele kiirkinnitusega (teistel tavaline aas).

Miinused: pilt tuhm.

Plussid: mugav kaelarihma kinnitus; hea teravustamiskruvi; täpne ühe silma teravustamine.

Olympus 8x21 RC II WP

Eripärad: Ainsana testibinoklitest valikus erinevad korpuse värvid, mis teeb atraktiivsemaks (valiti selle tõttu ka testi); kaelarihm (nöör) kinnitub vaid binokli ühele küljele ühe aasaga.

Miinused: väike valgusjõud (tuleneb suuresti okulaari väiksest läbimõõdust); libe teravustamiskruvi; prillidega ei õnnestunud mõlemaid silmi teravaks saada; nii prillidega kui ilma vaadates väike vaateväli (tuleneb samuti okulaari läbimõõdust); pildi kvaliteet vaatevälja servades kehv; ebamugavalt väike; kaelarihmaks ainult nöör, mis kinnitub binokli külge vaid ühe aasaga ühel küljel ja seetõttu ripub binokkel kaelas rõhtsalt.

Plussid: korpuse värvivalik, veekindlus ja hind.

Pentax 8x25 UCF WP

Eripärad: porro tüüpi ehk nõ nurgaga prismadega, mis tingib massiivse ja erisuguse disaini; ühe silma teravustamiskruvi nupuna binokli keskel (avaneb nupule vajutades); rihm kinnitub korpusele kiirkinnitusega (teistel tavaline aas).

Miinused: selliste näitajatega binokli jaoks ebavajalikult suur ja raske; ebamugav käes hoida; halb ja tume pilt, mingi tonaalsusega (nimetati kollast); ühe silma teravustamiskruvi on binokli keskel ja teravustamiseks peab ühe käe binoklilt ära võtma, kruvi ka väga otsmiku lähedal; okulaari ümbrised on väga hästi nakkuvast kummist, mis võtavad väga hästi purusid külge ja ei lase lahti.

Plussid: kuna suurem ja tugevam teistest, siis mugavam käes hoida; mugav kaelarihma kinnitus; hea teravustamiskruvi; täpne ühe silma teravustamine.

Bresser Hunter 8x21

Konkurentsitult testi viimane koht. Ka konkurentsitult testi kõige odavam binokkel.
Miinused: väga väike vaateväli; pime; kehva kvaliteediga pilt; prillidega pole võimalik vaadata (väga väike vaateväli ja okulaare pole võimalik reguleerida); ühe silma teravustamiskruvi läks testimisel katki (ilmselt üle keeratud).
Plussid: hea kummist materjal.

Binoklite olulised detailid

Kaelarihm

Testitud binoklitel oli väga selge suund – mida suurem riist, seda laiem rihm. Kõige väiksematel piirdus see vaid nõoriga (Bresser, Olympus ja Marumi), suurimal (Braun) oli pea 5 cm laiune pehme rihm.

Rihma puhul on oluline, et see ei hakkaks pikemal kandmisel hõõruma ega soonima (eriti soojal ajal katmata kaelaga). Testis kasutatud kergemate binoklite puhul pole see ilmselt siiski nii tähtis. Silma torkas Brauni ebatavaline pisut venivast materjalist rihm, mis ühe testija kogemuse põhjal olevat väga hea, kuna väldib just hõõrumist.

Teiseks on oluline, et rihm hoiaks binoklit vertikaalselt rippuvana, nii et seda oleks mugav kiiresti mõlema käega haarata ja silmadele tõsta. Testivalikust oli kõige kehvem Olympuse rihm, milleks on nõör, mis kinnitub binokli korpusel vaid ühele küljele ühe kinnitusega. Seetõttu ripub binokkel kaelas viltusena ja lendleb liialt ringi. Ebatavaline on ka Pentax DCF rihm, mis kinnitub korpuse keskele okulaaride vahele. Seetõttu hoiab binokkel rippudes end pisut horisontaalsena ning mõnel testijal kippusid nõõrid vaatamist segama.

Kolmandaks on oluline, et rihma pikkust saaks reguleerida. See võimalus puudub üldiselt nõõrist rihmadel (võimalik on seda küll sõlmega lahendada), teistel testitud mudelitel oli reguleerimise süsteem tavapärane ja ühesugune.

Silma torkas Pentax USF mudelite rihmakinnitus. Kui tavapäraselt tuleb rihma kinnitamiseks selle otsad ajada läbi binokli külgedel olevate aasade ja seejärel veel läbi stopperite (mis mõnikord on päris närvesööv tegevus ja vajab isegi nõelaga tagant torkimist!), siis neil mudelitel on mugavad klõpsuga kiirkinnitused. See on küll oluline ainult binokli esmasel kokkupanekul ja säästab mõne minuti aega, kuid võiks soovitada ka teistele tootjatele.

Kokkuvõttes oli testivaliku kõige kehvem rihm oli Olympusel, parim Braunil.

Okulaari katted

Binokli silmaokulaaride katted on väga olulised. Need hoiavad vee ja prahi sattumist okulaaridele ja sealt ka silma. Näiteks vihmase ilmaga või märjas metsas või rohus liikudes saavad okulaarid üsna kiiresti märjaks ja sellise binokliga selge pildi nägemine on raske või võimatu. Nende puhastamine veest ja prahist on üsna keeruline ja kahjustab klaase. Lisaks on oluline, et katteid saaks vajadusel kiiresti eemaldada ja tagasi peale panna. Seetõttu on

parimad okulaaride omavahel ühendatud katted, mida on võimalik servast rihma külge kinnitada. Mõnel mudelil on ka selline lahendus, kus igal okulaaril on küll eraldi kate, kuid see on okulaari küljes ja käib vedruklapina peale (väiksematest binoklitest oli poodides näiteks üks Silva mudel). Arvatavasti on need siiski üsna kerged murduma või vedrud kuluma ja tööiga ei ole pikk. Binokli jämedama otsa katted ei ole nii olulised (ots on enamasti allapoole suunatud) ja neid üldiselt ka ei kasutata.

Testitud mudelit põhjal paistab, et tootjad selgelt alahindavad okulaari katete tähtsust. Kõigil väiksematel binoklitel olid mõlemale okulaarile eraldi katted või kui need olid ühendatud, siis ei olnud neid võimalik kuhugi kinnitada ja tuleb tasku pista. Selliseid katteid on väga tülikas kasutada ja need kaovad kiiresti ära. Seetõttu võib sama hästi öelda, et kõigil testis osalenud väiksematel binoklitel okulaari katted puudusid. Korralikud ühendatud ja rihma külge kinnitatavad katted olid vaid Vixeni ja Brauni mudelitel.

Teravustamine

Kõigil mõistlikel binoklitel on võimalik reguleerida pildi üldteravust ja eraldi ühe silma (tavaliselt parema) teravust. Üldteravustamise jaoks on tavaliselt binokli keskel kruviratas, harva ka vajutatav plaat, mis on tunduvalt kehvem. Kruvi peab olema mugava suurusega ja asukohas ning liikuma sujuvalt, mitte liiga tugevalt ega kergelt. Samuti peab teravustamine olema täpne ja sujuv. Testis kasutatud binoklitel oli parim üldteravustamine Vixenil, kõige kehvem Olympusel.

Kuna üldiselt ei ole silmad võrdse nägemisega, siis on binoklil vajalik eraldi ühe silma teravustamise võimalus. Tavaliselt on selleks parema okulaari ümber olev kruviratas, odavamatel mudelitel keeratav okulaar. Kahel testis kasutatud mudelil (Pentax UCF) oli see ebataavaliselt korpuse keskel eraldi nuputaolise kruvirattana. Silma teravustamise kruvile on olulised samad omadused mis üldteravustamisel. Testis kasutatud binoklitest oli see parim Braunil, Nikonil liiga peenike ja Vixenil väga raskelt liikuv.

Silmade kaugus okulaarist ja selle reguleerimine

Kuna inimeste silmad on erinevad, siis on hea, kui on võimalik binoklil muuta silma kaugust okulaarist endale sobivaks. Selleks on enamasti okulaaride ümber rõngas, mida on võimalik tõmmates või keerates ülespoole liigutada. Need ei tohiks käia liiga jäigalt ega ka liiga lihtsalt. Viimane variant on hullem, kuna siis kipuvad need ise paigast liikuma ja vaatamist segama. Odavamatel mudelitel on okulaaridel pehme kummist serv, mida on võimalik alla keerata. Paljudel odavamatel reguleerimise võimalus puudub (mitmed poes nähtud mudelid). Testis osalenud mudelitel ei olnud reguleerimisvõimalust ainsana Bresseril. Teistel oli keeratav (mugavam) või tõmmatav (Pentax UCF mudelid) süsteem, mis toimis üldiselt hästi.

Mugavus prillikandjatele

Prillikandjatele on oluline, et binokliga oleks võimalik vaadata ka prillidega. Neid on ju tülikas eest võtta, eriti kui on vaja kiiresti reageerida. Ainus määrav näitaja on siin vaatevälja suurus (prilliklaasi taga olev silm on okulaarist kaugemal ja vaateväli seetõttu väiksem kui ilma prillideta vaadates). Odavamatel kummist okulaariservaga binoklitel on seetõttu väga oluline, et serva oleks võimalik alla keerata (vt ka eelmist punkti). Teistel mudelitel sõltub vaateväli okulaari ja esiläätse suurusest ning okulaari kaugusest silmast.

Testitud mudelitest oli peaaegu võimatu prillidega vaadata Bresseriga ja teistest väiksema läätse läbimõõdu tõttu kehvem ka Olympusega. Parimad olid muidugi suuremad Braun ja Vixen ning ka Pentax DCF, millel olid teistest suurema läbimõõduga okulaarid.

Silmade vahekauguse reguleerimine

Silmade vahekaugust ehk binokli kahe „toru“ omavahelist kaugust on võimalik reguleerida ilmselt kõigil binoklitel. Selleks on enamasti kaks erinevat süsteemi: ühe hingega ehk binokkel käib keskelt kokku, või kahe hingega ehk mõlemat „toru“ on võimalik eraldi liigutada. Parem on kindlasti ühe hingega süsteem, kuna see võimaldab vahekaugust muuta kiiremini ja mugavamalt. Määravaks muutub see juhul, kui on vaja kiiresti vaadata, kuid vahekaugus on vahepeal paigast läinud. Reguleerimine ei tohi olla liiga jäik ega liiga lõtv. Viimane ohustab eriti kahe hingega kergemaid binokleid, mille hinged võivad „väsida“.

Testis kasutatud binoklitel oli pooltel ühe hingega ja pooltel kahe hingega süsteem. Mõlemad üldiselt toimisid, kuid liiga raskelt käis reguleerimine Braunil. Positiivseks üllatuseks oli testiväliselt poest leitud Marumi binokkel, mis erinevalt teistest sama tüüpi binoklitest oli ühe hingega ja mugav kasutada.

Veekindlus

Kuna binokliga vihma kätte jäämine või märjas keskkonnas liikumine on üsna tõenäoline, siis võiks mingi veekindlus binoklil olla. Seda märgitakse tavaliselt kirjaga Waterproof või lühendiga WP. Enamasti tähendab see siiski niiskusekindlust ehk binokliga võib olla vihma ja niiskuse käes, kuid kraani all pesta või vee alla pista ei maksa. Päril veekindlus on tavaliselt tootekirjelduses eraldi reklaamitud (nt kuni 1m vee all vms). Kindlasti tähendab aga tähis WP erinevatel tootjatel erinevat taset ja tegelik veekindlus selgub alles toote kasutamisel. Üldiselt on töökindlamad kallimad ja tuntumate tootjate mudelid. Mõni WP kannatab kindlasti ka vette kukkumist. Kui WP tähisega binoklil lähevad aga läätsed seestpoolt uduseks, siis tuleb see küll müüjale tagasi viia kui praak.

Testis osalenud binoklitest puudus veekindlus kirjade järgi vaid Pentax UCF X II margil, tõenäoliselt ka Bresseril. Vee alla pistmist lubab kindlasti Nikonil ja Pentax DCF-i tootja.

Kaal

Binokli kaal muutub oluliseks, kui seda on vaja pikka aega järjest kaelas kanda või käes hoida. Linnuvaatlejate seas levinumad binoklid (nt 8x42, 10x50 vm) kaaluvad umbes 600-800 grammi. Liiga kerge binokkel ei ole samuti hea, kuna kaob tunnetus ja stabiilsus hoidmisel.

Testitud binoklitest tundus kaalu poolest kõige parem Vixen, oodatust raskem oli Braun ja ebamugavalt kerge Olympus.

Testis osalenud binoklite tehnilised andmed.

	Vixen Atrek HR 8x32 DCF	Braun Trekking 8x32 WP	Nikon Sportstar EX 8x25 DCF	Pentax 8x25 DCF SW	Pentax 8x25 UCF X II	Olympus 8x21 RC II WP	Pentax 8x25 UCF WP	Bresser Hunter 8x21
Suurendus	8	8	8	8	8	8	8	8
Objektiiv	32	32	25	25	25	21	25	21
Prisma tüüp	roof	roof	roof	roof	porro	roof	porro	roof
Vaateväli (kraadi)	6,5	7,5	8,2	5,5	6,2		6,2	
Vaatevälja laius (/1000m)	114	131	143	96	108	110	108	
Lähim teravustamiskaugus(m)	1	1,5	2.5	3	1,9		1,9	
Veekindel	Jah	Jah	Jah	Jah	Ei	Jah	Jah	
Kaal (g)	390	500	280	300	300	215	340	188
Tootjamaa	Jaapan	Saksamaa?	Hiina	Hiina	Hiina	Hiina	Hiina	
Hind (EUR)	182	125	89	142	85	69	91	26
Testis antud kohad	1 1 1 1 2 1	2 2 3 2 1 2	3 4 2 5 3 4	4 3 3 5 3	6 5 5 4 7	5 7 4 7 4 6	7 6 6 6 6 5	8 8 7 8 8
Keskmine kohapunkt	1,2	2,0	3,5	3,6	5,4	5,5	6,0	7,8
Koht	I	II	III	4.	5.	6.	7.	8.